

NOKUT

Postboks 1025 Sentrum, 0104 Oslo

Telefon 21 02 34 00
Besøksadresse Tullins gate 2Kontingentskonto 8101 51 77837
Bankkonto annet 8101 28 96883post@forskerforbundet.no
www.forskerforbundet.no

Foretaksnr 971 422 505

Deres ref: 20/03677-31

Vår ref: 211165/1

Vår dato: 19.11.2020

Høring NOKUTs evaluering av Lektorutdanningen for trinn 8-13

Forskerforbundet viser til NOKUTs e-post av 23. oktober og gir her innspill til høring vedrørende gjennomføringen av NOKUTs evaluering av Lektorutdanningen for trinn 8-13. Synspunktene er forankret i forbundets politikk for lærerutdanning og innspillet er utarbeidet i samarbeid med Forskerforbundets forening for lærerutdanning (FFL). Innspillet er ellers en oppfølging av momenter som ble tatt opp i dialogmøtet med NOKUT 4. juni i år.

Generell kommentar

Forskerforbundet er godt fornøyd med at mange av de temaene, som ble spilt inn i møte med NOKUT 4. juni om evaluering av lektorutdanningen, er tatt med i høringsnotatet.

Forskerforbundet er opptatt av at det for alle typer lærerutdanning er en best mulig balanse og sammenheng mellom fag, fagdidaktikk, pedagogikk og praksisopplæring. Gode lærerutdanninger kjennetegnes av en struktur som ivaretar profesjonsaspektet gjennom hele utdanningen. Kartleggingen NOKUT gjennomførte i 2019 ga verdifull og til dels urovekkende kunnskap om lektorutdanningene. Til tross for høy inntakskvalitet, er frafallet høyt og det synes å fortsatt være store utfordringer knyttet til integrering og utvikling av profesjonsidentitet. At evalueringen vektlegger samhandling på tvers av disiplin fag, pedagogikk, fagdidaktikk og praksis er følgende en styrke.

Forskerforbundet mener videre at lærerutdanningene utvikles best ved sterk faglig innflytelse fra lærerutdannerne, tett samarbeid mellom lærerutdanningsmiljøene og nær dialog med praksisfeltet. Myndighetenes styring må være av overordnet nasjonal karakter, sikre nødvendige rammebetingelser, vektlegge dimensjonering og rekruttering til utdanning og yrke og stimulere til arbeidsdeling, kvalitetssikring og videreutvikling. Unødig byråkratisering og rapportering må unngås. Rammeplaner med tilhørende nasjonale retningslinjer må være utformet slik at fagmiljøene har tilstrekkelig faglig frihet i så vel forskning som undervisning.

Lektorutdanningene er kompliserte, involverer mange enheter og ansatte og er ulikt organisert på tvers av institusjonene. Forskerforbundet er opptatt av at evalueringen må fange opp styrker og svakheter ved ulike organisasjonsformer, men samtidig ta høyde for institusjonenes egenart, institusjonell autonomi og mulighet for tilpasning til lokale forhold og behov. En organisatorisk ensretting er ikke ønskelig.

Kommentarer til høringsspørsmålene 1-4

1. Forskerforbundet mener de fem evalueringstemaene (Nasjonal styring og institusjonell autonomi; Ledelse, organisasjon og samarbeid i lektorutdanningene; Helhet og sammenheng i lektorutdanningene; Lektorstudentenes identitet og tilhørighet og Nye lektors kompetanse og videre utvikling) i all hovedsak er godt beskrevet. Inndeling i hovedspørsmål og underpunkter tydeliggjør hva som skal evalueres. Forskerforbundet savner imidlertid spørsmål som omfatter graden av handlingsrom og faglig frihet lærerutdannerne oppfatter at de har, og anbefaler at dette inkluderes i henholdsvis hovedtema eller underpunkter.
2. Forskerforbundet mener spørsmålene som inngår i evalueringen er relevante for de som arbeider med lektorutdanningene, og at NOKUT her har inkludert de temaene som blant annet den tidligere omtalte kartleggingen identifiserer som de viktigste.
3. Med hensyn til hvorvidt evalueringsspørsmålene kan formuleres på en bedre måte, mener Forskerforbundet at praksis med fordel kan tydeliggjøres i punktene under tema ledelse, organisering og samarbeid (tema 2). Spørsmål om helhet og sammenheng (tema 3) kan spisses til hvorvidt ulike fag på samme (og ulike) studieår samarbeider om felles tema. Det vil i så fall kunne gi en indikasjon på hvorvidt utdanningen oppleves som fragmentert for studentene.
4. Når det gjelder hvorvidt underpunktene omfatter det viktigste, savner Forskerforbundet spørsmål som omhandler hvordan man utvikler styringsdokumenter fra det intenderte (nasjonalt rammeplan med tilhørende retningslinjer), via det implementerte (utdanningsplaner) til faktisk gjennomføring (realiserte rammeplaner/retningslinjer). Det vil bidra til å belyse grad av samsvar mellom utdanningenes målsettinger og den uteksaminerte kandidatens forventning til og opplevelse av egen kompetanse.

Forskerforbundet mener videre at punkt b under tema ledelse, organisasjon og samarbeid er særlig sentralt. Det er av stor betydning for kvaliteten i utdanningene at lærerutdannerne har de rammebetingelse som er nødvendige for å fylle det mandatet de er gitt. I lys av dette savner Forskerforbundet et spørsmål som omhandler hvorvidt det oppleves å være samsvar mellom ressurstildeling og faktiske ressursbehov. Under samme tema, i punkt e) bør man også eksplisitt inkludere spørsmål om opplevd kvalitet i praksisopplæringen.

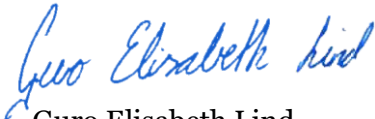
Tilknyttet temaet helhet og sammenheng i lektorutdanningene, nevnes i punkt a) tiltak og aktivitet for å utvikle helhet og sammenheng. Også dette bør vektlegge forskning. Generelt er Forskerforbundet opptatt av at lektorutdanningene skal være forankret i praksisnær og forskningsbasert kunnskap. Det er imidlertid få spørsmål som omfatter hvordan forskning innpasses i utdanningen og hvordan studentene kan være «med-forskere» i

arbeidet med sine masteroppgaver. Hvorvidt masteroppgavene evner å utvikle så vel profesjonsforståelse som et kritisk og reflektert forhold til forskningsbasert kunnskap er viktig å belyse.

For at studentene skal bygge en læreridentitet (tema 4) er det viktig at fagdisiplinens betydning for utdanningen av lærere anerkjennes og at institusjonene tilrettelegger for samarbeid mellom pedagoger, didaktikere og faglærere i disiplinene. Dette er perspektiver som bør vektlegges sterkere i underpunktene. Det handler blant annet om i hvilken grad studiet faktisk legger opp til samarbeid mellom pedagoger, didaktikere og disiplinlærere. Det er et vesentlig for å bygge læreridentitet og samtidig avgjørende for å styrke helhet og sammenheng i lektorutdanningene (tema 3).

Forskerforbundet ønsker lykke til med gjennomføringen av evalueringen og bidrar gjerne i videre dialog tilknyttet NOKUTs arbeid på lærerutdanningsfeltet.

Med vennlig hilsen
Forskerforbundet

Guro Elisabeth Lind
Leder

Birgitte Olafsen
Fungerende
generalsekretær